

کوتاه از دیپلماسی

آمریکا شرکت اسرائیلی را به‌خاطر نقض تحریم‌ها جریمه کرد

● ایسنا: وزارت خزانه‌داری آمریکا یک شرکت اسرائیلی را به‌دلیل نقض تحریم‌ها مجازات کرد. به گزارش سسی‌تک، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا شرکت فین‌تک اسرائیلی پیونیر را به‌دلیل دوهزارو ۲۶۰ مورد نقض آشکار تحریم‌های متعدد جریمه کرد.

شرکت فین‌تک اسرائیلی پیونیر به‌دلیل دوهزارو ۲۶۰ مورد تخلف آشکار در برنامه‌های تحریم‌های متعدد، توسط دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا ۱.۴ میلیون دلار جریمه شده است.

آمریکا مدعی است که بر اساس توافق‌ی که میان این شرکت و افک (OFAC) شکل گرفته است، پیونیر دوهزارو ۲۴۱ تراکنش را در کشورهای اوکراین، ایران، سودان و سوریه و ۱۹ کشور دیگر و افراد تحریم‌شده، انجام داده است. این تراکنش‌ها به ارزش حدودی ۸۰۲ هزار دلار بوده است.

بازداشت کارمند وزارت خارجه اسرائیل به اتهام سفر مخفیانه به ایران

● ایسنا: یک کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل به اتهام آنچه انجام سفری مخفیانه به ایران و در ارتباط بودن با مأموران اطلاعاتی این کشور عنوان شده، تحت بازجویی سرویس امنیت داخلی اسرائیل قرار گرفت.

به گزارش شبکه اسرائیلی آی‌آی‌آی ۲۴، پلیس و شنیت، سرویس امنیت داخلی اسرائیل، در حال بازجویی از یک دانشجو هستند که در وزارت امور خارجه اسرائیل فعالیت داشته و مظنون است به‌طور غیرقانونی به ایران سفر کرده است. این فرد همچنین مظنون به ارتباط برقرارکردن با مأموران اطلاعاتی ایران است.

بنا بر گزارش رسانه‌ها، او پیش از انتصاب به مقامی در وزارت امور خارجه اسرائیل به ایران سفر کرده بود. وزارت خارجه اسرائیل دراین‌باره گفت مسئولیت رسیدگی به این پرونده بر عهده مقامات مربوطه اسرائیلی گذاشته شده است. وکیل این مظنون می‌گوید این سفر صرفاً تویستی بوده و مخفی نبوده است.

کاتال ۱۲ اسرائیل به نقل از چند نفر از وکلا نوشت: «مظنون، یک مرد جوان کاملاً معمولی است.» آنها همچنین گفتند: «طبق رأی دادگاه، هیچ مدرکی که نشان‌دهنده جرم ارتباط با یک مأمور خارجی باشد، وجود ندارد. هیچ دلیلی ندارد که سرویس‌های امنیتی تا ۱۰ روز مانع از ملاقات این مظنون با وکلای رسمی اش شوند.»

رادیو ارتش اسرائیل گزارش داد که این فرد تحت محاکمه، یک مرد ۲۰ساله یهودی است که برای اهدافی «ماجرایحیوانه» به ایران سفر کرده بود. جزئیات بیشتر این بازجویی ازجمله هویت مظنون، محرمانه هستند.

وزیرمنابع آبی عراق:

ایران خواهان اجرای توافق الجزایر است

● ایسنا: وزیر منابع آبی عراق گفت ایران خواهان اجرای توافق الجزایر و حل مشکلات آب است اما

عراق آن را به رسمیت نمی‌شناسد.

به گزارش واع، خبیرگزاری رسمی عراق، مهدی الحمدانی، وزیر منابع آبی عراق گفت حل مشکل کمبود جریان آب از ایران به عراق در گرو تصمیم دولت یا پارلمان است، به‌گونه‌ای که توافق ۱۹۷۵ الجزایر میان دو کشور را به رسمیت بشناسد.

وی تأکید کرد: «مناطق جنوبی عراق که در همسایگی ایران هستند و همچنین مناطق نزدیک به آنها در استان خوزستان از بالابودن دما و تغییر در مسیر حرکت برخی رودها رنج می‌برند که این مسائل منجر به تغییر طبیعت منطقه و تأثیر بر کشاورزی در دو کشور شده است». وزیر منابع آبی عراق همچنین گفت از ناحیه عملی نمی‌توان مسیر حرکت آب‌های ایران را به سمت عراق بازگرداند و این امر نیازمند راه‌حل‌های دیگر ازجمله حصر آب و بازگرداندن آن به مسیر اصلی است.

الحمدانی گفت: «ایران قول داده است جلسه‌ای با طرف عراقی برای بررسی این مشکلات برگزار کند و تهران بر این مسئله پافشاری دارد که پروتکل مربوط به آب در توافق ۱۹۷۵ اجرائی شود اما عراق این توافق را به رسمیت نمی‌شناسد. ما بر این باوریم که بهتر است عراق توافق ۱۹۷۵ را تطبیق دهد یا اینکه تصمیم سیاسی از سوی دولت یا پارلمان اتخاذ شود که به موجب آن این توافق به رسمیت شناخته شده و مشکل آب حل شود و امیدواریم این امر محقق شود.»

وی گفت: «توافق ۱۹۷۵ بر اساس برخی بندهای مشخص منجر به تقسیم آب‌ها می‌شود و ایران خواهان اجرای توافق و نشستن بر میز گفت‌وگو است. عراق این توافق را به رسمیت نمی‌شناسد و این مسئله بیشتر از ایران به عراق آسیب وارد کرده است.»

زینب اسماعیلی **سیبوری**؛ در همچنان بر همان پاشنه می‌چرخد. اعضای طیف تندروی اصولگرایان همان حرف‌هایی را تکرار می‌کنند که سیاست خارجی در هشت سال گذشته هزینه‌اش را داده و حالا که وقت رفتن دولت رسیده، آتش حمله‌ها افزایش یافته است. در این نوبت اما ادامه‌یافتن مذاکرات هسته‌ای برای رفع تحریم‌ها در وین این بهانه را به‌خوبی به آنها داده تا از این زمینه استفاده کنند و باز تخریب جریان مذاکره را در دستور کار داشته باشند. مجتبی ذوالنوری، عضو کمیسیون امنیت ملی، روز گذشته بخش زیادی از آنچه را مدعی است پیش‌نویس توافق هسته‌ای در وین بوده، در قالب نطق میان‌دستور در جلسه علنی فرات کرده است. اقدام او شبیه رفتارهای کریمی‌فدوسی در مجلس قبل بود؛ درحالی‌که خلاف امنیت ملی است که آنچه در جریان مذاکره می‌گذرد، به صحن علنی مجلس و نهایتاً رسانه‌ها درز داده شود. اقدامی که حتی رسانه‌ها نیز از آن دوری می‌جویند و اخیراً در مواردی که رسانه‌های همسو با جریان اصولگرایی شبیه پرس‌تی‌وی اقدام به این کار کردند، به واکنش سخنگوی وزارت خارجه و حتی در موردی به واکنش عباس عراقچی، رئیس تیم مذاکره‌کننده منجر شد. اما نکته مهم این است که آقای ذوالنوری توضیحی نمی‌دهد که منبع اطلاعات او از آنچه در وین گذشته کیست؟ تنها زمانی به اطلاعاتی می‌توان اعتماد کرد که منبع آن مشخص باشد؛ این یکی از بدیهی‌ترین اصول رسانه‌ای است.

بازداشت کارمند وزارت خارجه

● اسرائیل به اتهام سفر مخفیانه به ایران بنا بر گزارش رسانه‌ها، او پیش از انتصاب به مقامی در وزارت امور خارجه اسرائیل به ایران سفر کرده بود. وزارت خارجه اسرائیل دراین‌باره گفت مسئولیت رسیدگی به این پرونده بر عهده مقامات مربوطه اسرائیلی گذاشته شده است. وکیل این مظنون می‌گوید این سفر صرفاً تویستی بوده و مخفی نبوده است.

کاتال ۱۲ اسرائیل به نقل از چند نفر از وکلا نوشت: «مظنون، یک مرد جوان کاملاً معمولی است.» آنها همچنین گفتند: «طبق رأی دادگاه، هیچ مدرکی که نشان‌دهنده جرم ارتباط با یک مأمور خارجی باشد، وجود ندارد. هیچ دلیلی ندارد که سرویس‌های امنیتی تا ۱۰ روز مانع از ملاقات این مظنون با وکلای رسمی اش شوند.»

رادیو ارتش اسرائیل گزارش داد که این فرد تحت محاکمه، یک مرد ۲۰ساله یهودی است که برای اهدافی «ماجرایحیوانه» به ایران سفر کرده بود. جزئیات بیشتر این بازجویی ازجمله هویت مظنون، محرمانه هستند.

دیپلماسی

نگاهی به صحت و سقم ادعاهای ذوالنوری درباره پیش‌نویس توافق وین

منبع اظهارات ذوالنوری کیست؟

به گزارش‌تعدادن و عدم اجازه دسترسی ایران به بازرسان آژانس پرداخته است؛ نکته‌ای که می‌تواند تأثیر مخربی داشته باشد.

پیچیدگی‌های توافق جدید

مجتبی ذوالنوری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس که می‌خواهد یک‌تنه مقابل حسن روحانی و ادعاهایش در مقابل مجلس ایستد، خطاب به رئیس‌جمهوری گفته؛ «اعلام کردید که دولت یازدهم و دوازدهم وظایف خود در رفع تحریم‌ها را انجام داده است. اعلام کردید که اگر مصوبه مجلس نبود، اسفندماه تحریم‌ها برداشته می‌شد. اعلام کردید که اگر به عراقچی اختیار بدهند، فردا نه بلکه همین امروز تحریم‌ها برمی‌دارد. اعلام کردید که آمریکا توبه کرده، با چه زبانی بگوید که توبه کرده است؟ آنچه را به مردم نگفتید به صورت تیرتور اشاره خواهم کرد.»

ذوالنوری در ادامه نطقش به آنچه پرداخته که وضعیت فعلی و البته پیچیده‌ای است که برجام در آن گرفتار شده است. تغییر شرایط اکنون با تیرماه سال ۹۴، قانون‌های تحریم مصوب کنگره از جمله آیسا و موضوع راستی‌آزمایی که به گرهی کور تبدیل شده است.

مگر قرار است زیرتوافق برنیزد؟

ذوالنوری مدعی است که «از جزئیات مطالب توافق‌نامه وین آگاه هستم» و رئیس‌جمهور نیز این را می‌داند. او با توجه به این نکات گفت: به مردم نگفتید که آمریکا تنها به بخشی از برجام ۱۳۹۴ برمی‌گردد، ۵۱۷ تحریم را رفع نمی‌کند و امکان راستی‌آزمایی نیز نمی‌دهد. در متن مذاکرات به توافق رسیدید که به خاطر اختلاف افق تنها ۴۸ ساعت فرصت راستی‌آزمایی می‌دهد. کدام امکان اقتصادی را می‌شود در روز روز راستی‌آزمایی کرد؟ تیم مذاکره‌کننده می‌گوید برداشتن سویفت دو تا سه ماه طول می‌کشد. چگونه راستی‌آزمایی کنیم؟ به مردم نگفتید که قطع‌نامه‌هایی که برش را به مردم دادید، به علت عدم حضور آمریکا در برجام نتوانست آنها را با مکانیسم ماشه برگرداند اما با توافق ناقص، آمریکا امکان استفاده از snap back

اقتصاد کشور بتواند نفس بکشد.

شاخ‌غول راستی‌آزمایی

ذوالنوری در این نطق مدعی شده فقط ۴۸ ساعت امکان راستی‌آزمایی فراهم می‌شود و این را غیرممکن می‌داند. اگرچه او درست می‌گوید و چنین راستی‌آزمایی در دو روز شدنی نیست اما نکته اصلی اینجاست که برای چنین راستی‌آزمایی چه فرمولی وجود دارد؟ او به‌عنوان یک عضو کمیسیون امنیت ملی می‌تواند فرمولی جایگزین کند؟ این موضوع یکی از پیچیدگی‌های دور جدید مذاکرات است.

ادعاهای آقای نماینده البته به پایان نرسیده و او مدعی است که «آمریکا حاضر نیست نحوای برجام ۱۳۹۴ را بپذیرد. آمریکا حاضر نیست تحریم‌های تسلیحاتی را بر اساس قطع‌نامه ۲۲۳۱ لغو کند. رئیس‌جمهور به مردم نگفته است که آمریکا برای تعهد خود برجام حداقلی و برای تعهدات ما برجام‌پلاس و برجام موشکی و منطقه‌ای را در مذاکرات وین آورده است. آقای رئیس‌جمهور به مردم نگفته است که بیانیه پایانی وزرای ۵+۱ این است که ما باید در مناسبات امنیتی منطقه با آمریکا همکاری کنیم و این یعنی پذیرش برجام منطقه‌ای. به مردم نگفتید که شرطی که برلین گذاشتند که اگر بیانیه را نپذیرید همه‌چیز منتفی است؛ یعنی باید با دغدغه‌ها و علایق اروپا و آمریکا و در مورد کشورهای منطقه همکاری کنیم.» بسیاری از کارشناسان از روز اولی که قرار شد مذاکرات بار دیگر برای احیای برجام آغاز شود این مسیر را بسیار صعب‌العبور توصیف کردند. لغو تحریم‌هایی که بعد از برجام و در قالب فشار حداکثری دونالد ترامپ وضع شد، کار بسیار سختی است. درحالی‌که مسئولان وزارت خارجه تأکید دارند که این توافق چیز جدیدی نیست و همان متن قبلی مورد بررسی است.

چه اهمیتی دارد آمریکا نپذیرد؟

نکته دیگری از سخنان ذوالنوری که باید در آن تأمل کرد، این است که قطع‌نامه تحریم تسلیحاتی ایران در اکتبر ۲۰۲۰ لغو شده و این جزئی یکی از مویه‌های برجام بوده؛ اما او اکنون مدعی است آمریکا حاضر نیست آن را لغو کند. مشخص نیست منظور آقای نماینده چیست؟ آیا او معتقد است چون آمریکا به ایران سلاح نمی‌فروشد پس حاضر نیست که لغو تحریم تسلیحاتی ایران را بپذیرد؟ اساساً پذیرفتن آمریکا یا نپذیرفتن او چه اهمیتی دارد وقتی در این فتره ایران بیشترین خرید و همکاری را با روسیه و چین انجام می‌دهد.

ادعای آقای ذوالنور درباره بیانیه پایانی وزرا و برجام‌پلاس و همکاری منطقه‌ای با آمریکا و اروپا نیز از آن حرف‌هاست که بیشتر شنود از محل مذاکرات را به ذهن متبادر می‌کند تا مثلاً شنیدن از عباس عراقچی. به‌راستی بهتر نبود آقای ذوالنور که مدعی این همه اطلاعات درباره متن پیش‌نویس توافق احتمالی است، منبع اطلاعات خود را هم اعلام می‌کرد؟ شنود از محل مذاکرات یا بازجویی از رئیس تیم مذاکره‌کننده ایران؟

کارزار فشار حداکثری ترامپ علیه ایران که به طرز بدی شکست خورد و به منافع آمریکا هم آسیب زد. ما شاهد سرعت‌یافتن برنامه هسته‌ای ایران و تسدید فعالیت‌های ثابت‌زدای منطقه‌ای آنها بوده‌ایم که تماششان بعد از کارزار فشار حداکثری ترامپ اتفاق افتادند». این دیپلمات آمریکایی ادامه داد: «بنابراین رئیس‌جمهور بایدن به ما دستور داد برویم و با آنها دیدار کنیم یا طبق آنچه خودشان خواستند غیرمستقیم باشد. ما به وضوح گفتیم که اگر آنها آماده عمل به تعهدات خودشان باشند ما نیز آماده بازگشت به توافق هستیم. به بیان دیگر، اگر به تعهدات تحت توافق هسته‌ای بازگردند، تحریم‌ها را لغو کنیم. این توافق همیشه روی میز بوده است. توافق نبوده اما ایده‌هایی بوده‌اند که آمریکا مطرح کرده است». او همچنین مدعی شد همچنان تا ماه مارس، واکاخر زمستان گذشته، پیشنهادهای لغو تمام تحریم‌های اعمال‌شده در دوران ترامپ را که تخطی از توافق هسته‌ای بوده‌اند، در ازای بازگشت ایران به تعهدات هسته‌ای‌اش مطرح کرده است.

به عبارت دیگر مالی به‌عنوان کسی که مستقیماً مسئول پرونده ایران است، کم‌وبیش بر همان موضعی تأکید کرده که تیم بایدن از ابتدا و بلکه از پیش از انتخابات مطرح کرده بودند. حرف‌های مالی نشان می‌دهد احیای برجام هنوز در واشنگتن حامی و هواخواه دارد و هنوز کاخ سفید آماده امضای توافق و بازگشت به اجرای میراث اوپامااست. ایده‌های شدنی و خواسته‌های غیرواقعی مثل ارائه تضمین از یک سو و پروژه‌هایی مثل توقف نظارت آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای از سوی دیگر، بلندپروازی‌هایی هستند که چیزی فراتر از آنچه را در برجام ممکن بوده، دنبال می‌کنند. این پیشنهادهات ممکن است خود به ضد خود تبدیل شوند و در نهایت، توافق موجود و رفع تحریم‌ها را نیز از دسترس خارج کنند.

سال هجدهم • شماره ۴۰۶۰ • روزنامه **شرق**

خبر

دیدار فرماندهان نیروی دریایی ایران و روسیه

● ایسنا:امیر دریدار حسین خانزادی، فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، در دیدار با آدمیرال لیومنیوف، فرمانده نیروی دریایی روسیه، راه‌های توسعه و گسترش همکاری‌های دریایی را بررسی کردند. ضرورت اقدامات مشترک در راستای تقویت همه‌جانبه مناسبات دفاعی و امنیتی، برگزاری رزمایش‌های مشترک دریایی، افزایش حضور ناوگان دریایی دو کشور در مناطق راهبردی جهان، تبادل تجربیات دریایی در زمینه تجهیزات و ادوات رزمی و ترابری، آموزش نیروها و هم‌گرایی هرچه بیشتر دو کشور در مقابله با تهدیدات مشترک، محور رایزنی فرماندهان نیروی دریایی ایران و روسیه بود. بر اساس گزارش سفارت ایران در مسکو، کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران، معاونان راهبردی و آموزش نیروی دریایی ارتش و وابسته نظامی کشورمان، امیر دریدار خانزادی را در این دیدار همراهی می‌کردند.

دیدار فرماندهان نیروی دریایی روسیه و ایران در مسکو، کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران، معاونان راهبردی و آموزش نیروی دریایی ارتش و وابسته نظامی کشورمان، امیر دریدار خانزادی را در این دیدار همراهی می‌کردند.

ادامه از صفحه اول

دیپلماسی در کابینه رئیسی (۴)

یکی از مؤلفه‌های تأثیرگذار در تأمین امنیت، منافع ملی و توسعه همه‌جانبه و پایدار، «رویکرد سیاست خارجی» کشور است. قبلاً گفته شد روند «تصمیم‌سازی» در سیاست خارجی و روابط با جهان در اختیار نهادهای بالادستی است و دستگاه دیپلماسی مجری سیاست‌های کلان در این حوزه است. وزارت امور خارجه به دلیل ماهیت مسئولیت، رصد تحولات جهان از طریق حضور در پایتخت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی و برخورداری از تصویری صحیح از مناسبات جهانی، عوامل تأثیرگذار بر مؤلفه‌ها و توازن قدرت در جهان امروز، نقش و جایگاه مهمی در تأثیرگذاری بر سازوکار تصمیم‌گیری در شورای عالی امنیت ملی دارد.

یکی از وظایف و کارکردهای دستگاه دیپلماسی کشور برحذرداشتن مسئولان و تصمیم‌گیران ارشد کشور از هرگونه اشتباه محاسباتی در معاملات جهانی و توازن قدرت است. از یاد نبرده‌ایم که برداشت ناصواب بالاترین مقام اجرائی کشور از قطع‌نامه‌های الزام‌آور شورای امنیت سازمان ملل و تصور باطل «کاغذباز» این قطع‌نامه‌ها تجربه‌ای تلخ، بسیار دشوار و پرهزینه در پرونده هسته‌ای کشور بود. نگرش این‌گونه‌ای به یکی از مهم‌ترین و تعیین‌کننده‌ترین مؤلفه‌های جهانی، متأسفانه کشور را به تور قطع‌نامه‌های شش‌گانه و دامی که برای ما پهن شده بود، انداخت. بهایی سنگین و تصمیمات دشواری را به کشور تحمیل کرد که هنوز بعد از گذشت قریب به دو دهه گرفتار آن هستیم و اقتصاد به‌کل‌نشسته کشور و معیشت مردم به راهیای از این دام سنجاق شده است. البته امروز با آگاهی از واقعیت‌های حاکم بر جهان، نه ایشان از کاغذبازه صحت می‌کنند و نه آن دیگری از «دادن دَرّ غلطان و گرفتن آب‌نبات» سخن می‌گویند. برون‌رفت از این دام به اولویت نظام تبدیل شده که تدبیر رهبری، مذاکرات نفیس‌گیر ۲۲ماهه منتهی به برجام، تلاش برای رفع تحریم‌های ظالمانه ولی بنیان‌کن از هر طریق ممکن، گام‌های درست، منطقی و ناگزیر کشور برای رهایی از آن اشتباه محاسباتی و درک ناصحیح از نظام حاکم بر جهان است.

از این منظر به نظر نگارنده، گام نخست جناب رئیسی در سیاست خارجی دستیابی به «نگرش واحد» نخبگان و تصمیم‌سازان کشور به جهان و مناسبات بین‌المللی است. در هشت سال گذشته به دلیل تشتت آرای مسئولان تصمیم‌گیر، نگاه و تحلیل‌های متفاوت و بعضاً متضاد نهادهای بالادستی به دو پرونده برجام و FATF خسارت‌افزایی را به کشور وارد کرد که هنوز هم ادامه دارد و نتیجه محتوم و انکارنشدنی آن عقب‌ماندگی از توسعه در مقایسه با همسایگان، افزایش فقر و فلاکت و یأس مردم از کارآمدی نظام سیاسی و مسئولان آن است. ریاست جناب رئیسی بر شورای عالی امنیت ملی، همسویی و وحدت نظر رؤسای دو قوه مقننه و قضائیه و دیگر اعضای این شورا بهترین فرصت برای کشور در تدوین این راهبرد خواهد بود. فارغ از شعارهای میان‌تهی که سکه رایج در کشور است، پژوهش‌های معتبر نمایانگر تأثیر غیر قابل انکار رویکرد سیاست خارجی بر اقتصاد کشور است. بدون بازنگری در مناسبات بین‌المللی، اقتصاد ایران همچنان گروگان سیاست خارجی است و لاجرم در همان ریل‌های بوسیده به حرکت خود ادامه خواهد داد. ریشه‌یابی منشأ تحریم‌ها و حل‌وفصل کم‌هزینه آن، گام دولت آینده است. پالس‌های رئیس‌جمهور منتخبد در مصاحبه‌ها و پیام‌ها از زمان پیروزی جز در مورد «نه» به مذاکره با آمریکا، نمایانگر درک درستی ایشان از این معضل است. تصور می‌کنم تصویب دیدگاه‌های واقع‌گرایانه در نهاد بالادستی شورای عالی امنیت ملی و کم‌هزینه‌ترین راهکار حل‌وفصل اختلافات درون جبهه اصولگرایان با گرایش‌های صفر و صدی در موضوعات سیاست خارجی است.